

Det vi siger, siger ikke sig selv

Morten Sodemann, professor
Indvandrermedicinsk klinik
Odense Universitetshospital
www.ouh.dk/indvandrerklinik

 @mortensode

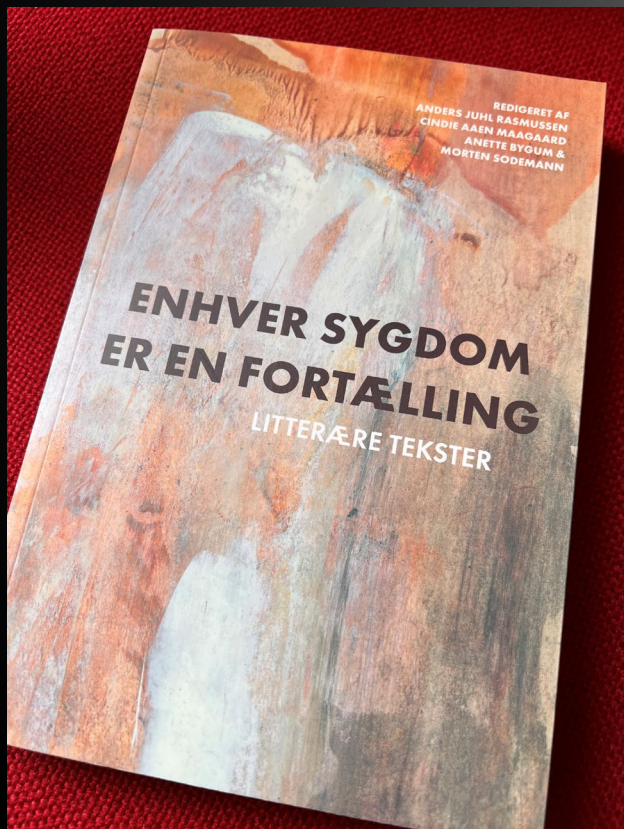
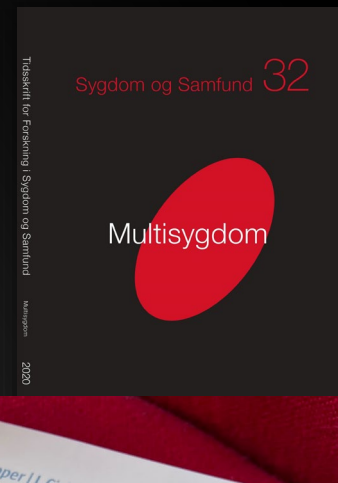
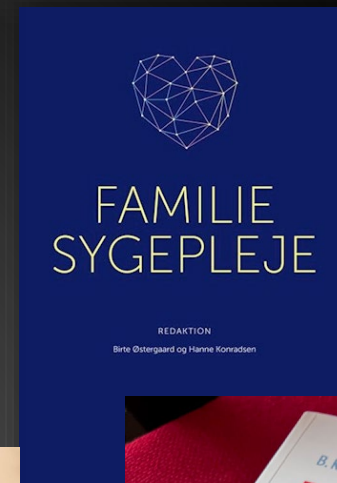
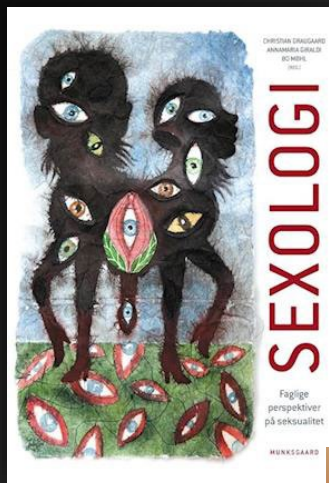
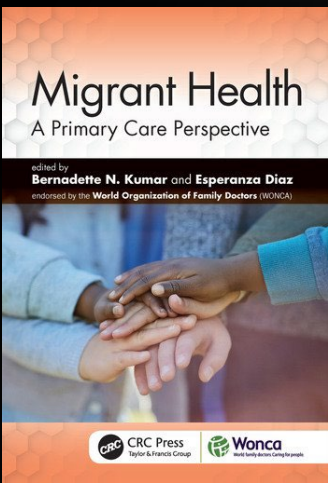
Det du ikke ved får patienten ondt af

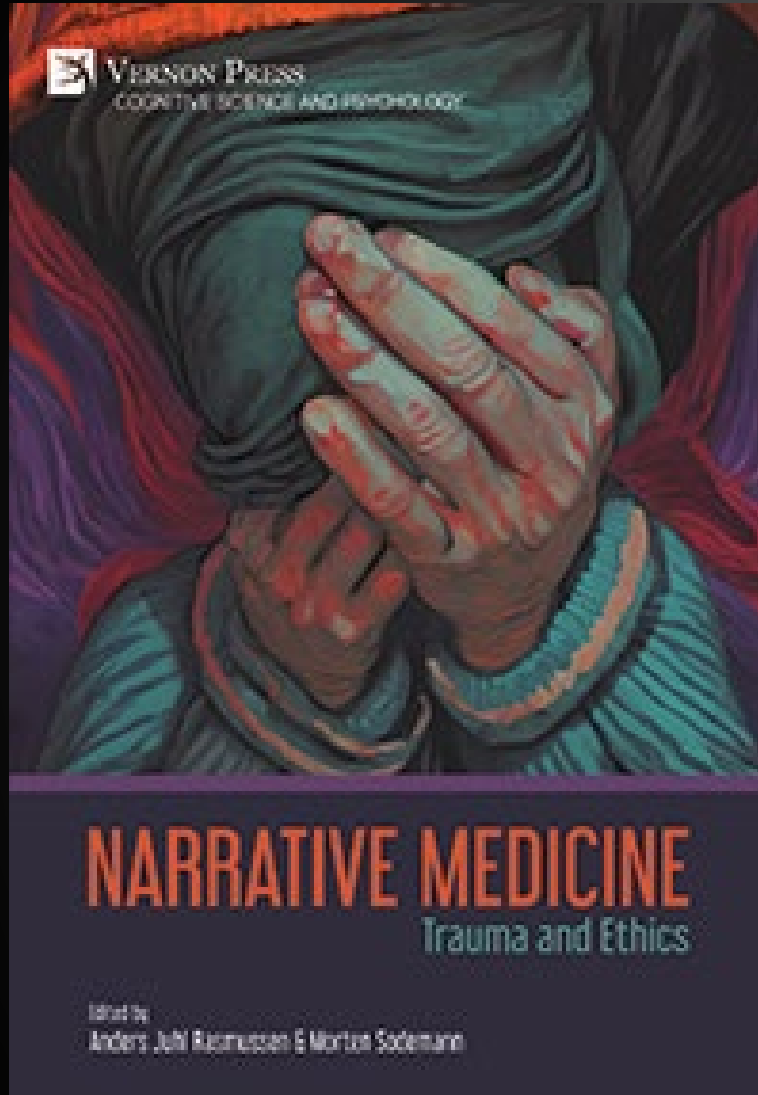
Tværkulturel klinik og kommunikation
i mødet med etniske minoritetspatienter

Morten Sodemann

Gratis PDF udgave:
www.ouh.dk/laerebog
(Lydbog samme link)

Engelsk udgave:
www.ouh.dk/textbook

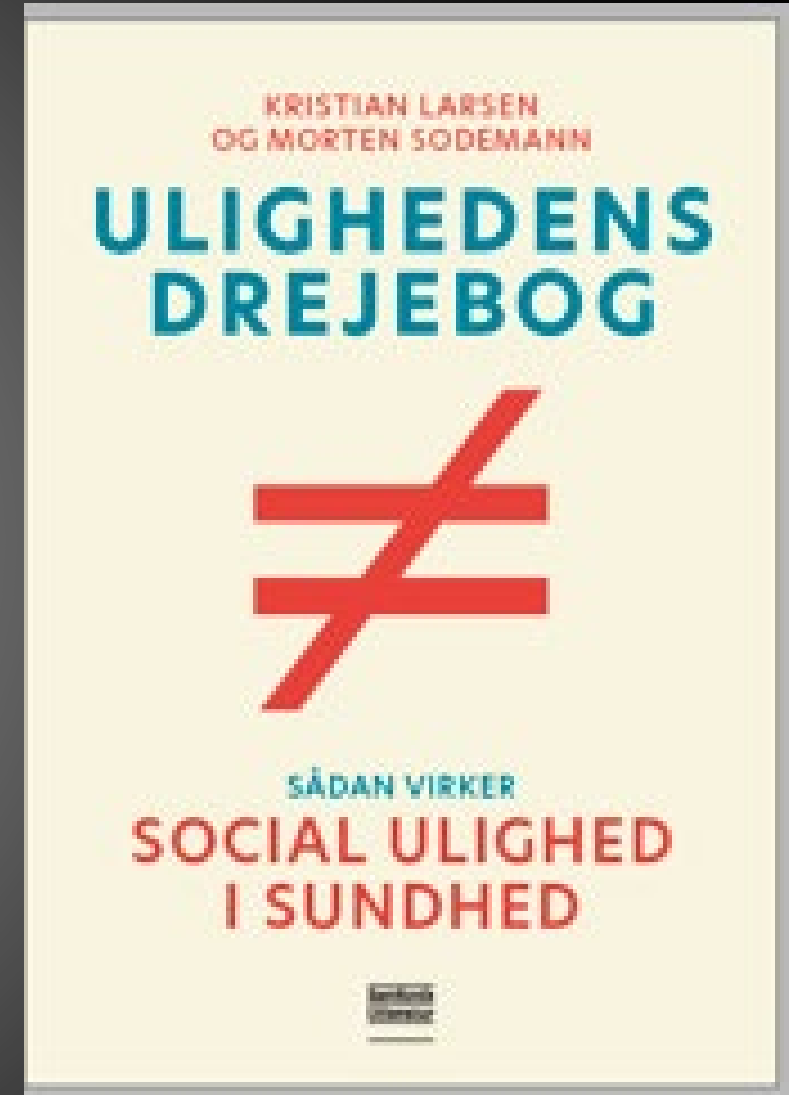

(Vernon Press marts 2024)

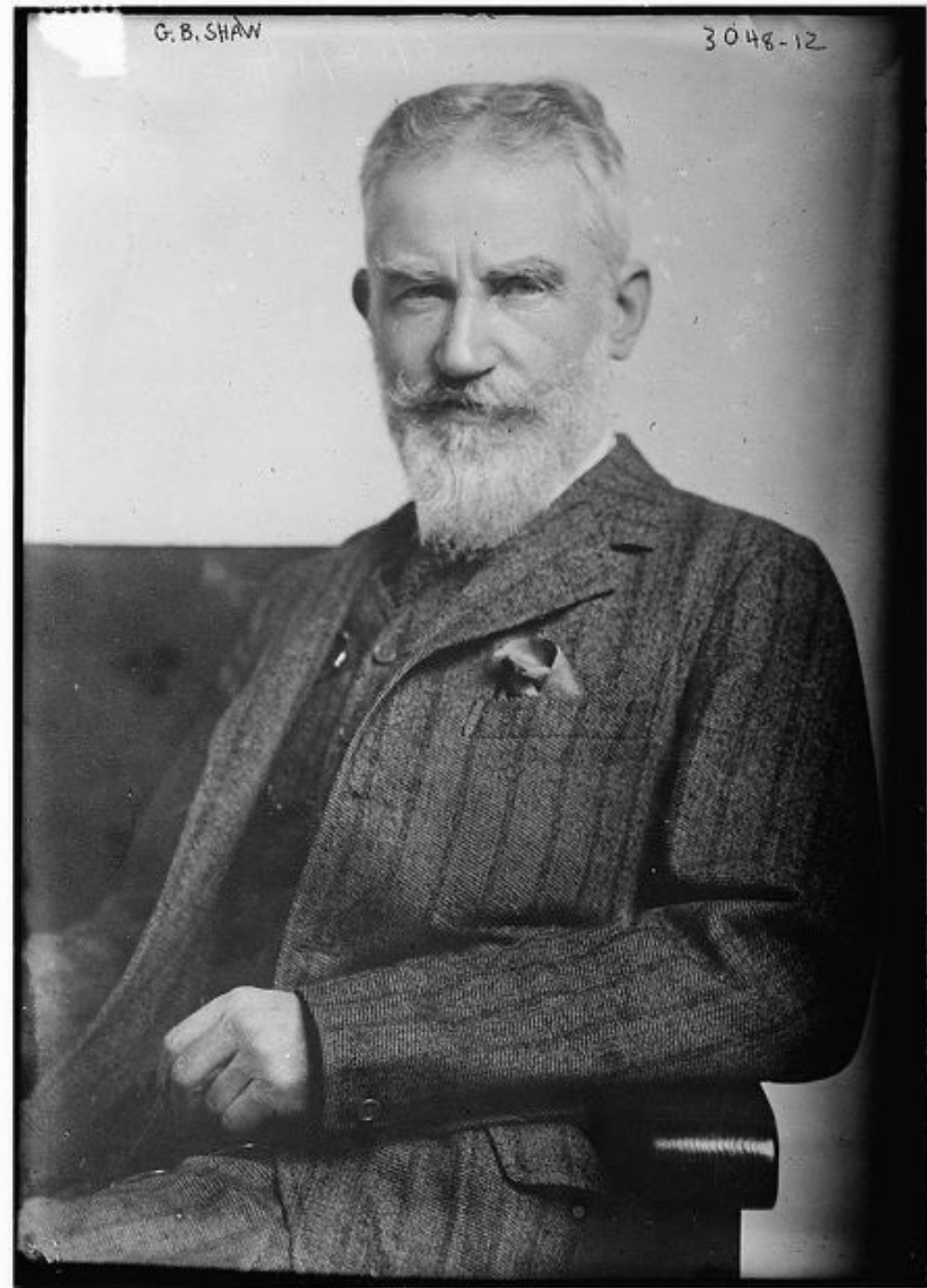
(Samfundslitteratur 25. april 2024)

(Samfundslitteratur august 2024)

“Det største
kommunikationsproblem er
illusionen om at den har
fundet sted”

(George Bernhard Shaw)

Når man specialiserer &
fragmenterer et menneske,
er det svært at sætte det
rigtigt sammen igen.
Manualen har vi smidt væk

Migrant sundhed: De centrale elementer

- Tid
- Tillid
- Motivation
- Flexibilitet og tilpasningsparathed
- Sprog
- Sprogbrug
- Organisation/struktur
- Ledelse
- Uddannelse
- Viden, holdninger, adfærd
- Eksplicit og implicit bias
- Hvordan påvirker migration krops og sygdomsforståelse
- Sygdomme og sociale problemers samspil
- Livshistorien
- Den fulde problemliste
- Traumer (skjulte traumer)
- Skjulte byrder
- Patientologi

Hvad siger de til os?

- **Tolkene:** i taler dårligt dansk, bruger for mange ord der ikke kan oversættes, sikrer ikke at alle har forstået, jeres spørgsmål og svar hjælper ikke patienten, det er ikke mig os skal overlevere budskaber
- **Patienter:** vil gerne have tillid, vil gerne være trygge, vil gerne forstå, i er søde men lytter ikke, respekt er ikke tillid, når i ikke siger noget så er det alvorligt, den der siger 'kræft' slår patienten ihjel
- **Pårørende:** i er ikke enige om hvad i skal gøre, vi har en umulig opgave med at være formidlere og brobyggere, i skaber mange unødvendige konflikter og misforståelser fordi i ikke er enige

Intet er sværere at oversætte i et sprog end dets måder at underdrive

George Steiner, *The Death of Tragedy*, side 104, Oxford University Press, 1961 & 1980

Overblik

- Alle mennesker er rationelle på deres egne præmisser
- Hvis alt andet glipper så tal med patienten
- Hvis patienten ikke taler dansk er der noget der tager tankerne
- Hvis du ikke tager dig tid til patienten, så tager patienten din tid
- Man er bedst til at være klog og syg på sit modersmål
- Mennesker er mest trygge i deres eget hjem
- Hvad er vigtigt for dig, hvad er du mest bange for
- Oplevet noget? Selvoplevet alder?

Fra den eneste ene til de eneste to

- Det jeg har oplevet skal ingen nogen sinde høre om
- Jeg er den eneste i verden der har oplevet sådan noget
- Jeg er den eneste i verden der har det sådan her
- Hvis jeg fortæller om det så skal andre også bære på det – dét kan jeg ikke bære
-
- Er der andre der har oplevet sådan noget?
- Er der andre der føler som jeg?
- Tænk at det er normalt at reagere sådan på noget så unormalt
- Hvor er det dejligt at vi to ved hvad jeg har oplevet

Det går altid galt
når historien ikke bliver fortalt
og lyttet til....og reflekteret
over..... og anvendt

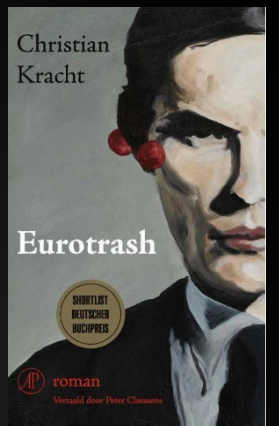
De ar man får på sjælen vokser aldrig pænt sammen

Hvis man er heldig får man en lynlås i

”Intet bliver godt før min historie er blevet fortalt”

Christian Kracht (Schweizisk forfatter til ”Faserland” & fortsættelsen ”Eurotrash”):

Moderen fortæller kort før sin død til Christian at hun som barn blev voldtaget gentagne gange af cykelhandleren, der lovede hende en cykel hvis hun ikke sladrede (hun fik aldrig cyklen og skammede sig over det dobbelte bedrag så hun ikke kunne fortælle om det før hun var ved at dø).

Christian fortæller derefter moderen at han selv er blevet voldtaget under en rejse til Canada.....

Og moderen svarede ham:

”Jeg ved godt, hvad der skete i Canada, men jeg kunne ikke tale med dig om det, fordi jeg var så flov over det”

Christian Kracht:

”Hvis man ikke konfronterer sit traume ”så gentager man det i næste generation. Hvis man ikke analyserer det bliver det ens skæbne at sende det videre til efterkommerne....man kan ændre ikke bare fremtiden ved at stoppe traumet, men også fortiden. Jeg ændrede fortiden ved at fortælle historier”.

Jeg har aldrig levet & alligevel har jeg oplevet så meget

Jeg har levet et uleveligt liv

Jeg har ingen gode historier til mine børn – kun dårlige

Små stik stækker lysten til at tale

»Pernille Skipper du burde være stripper. og luder på Istedgade. Din beskidte heks.«

»Hold nu kæft og koncentrer dig om dit barn...«

Det første, man ifølge Pernille Skipper kan sige om kommentarerne og hadbeskederne, er, at de virker efter hensigten.

»Det er ligesom, hvis nogen prikker til dig lidt hårdt. Det gør ikke rigtigt ondt. Du dør jo ikke af det. Du falder ikke om. Du får heller ikke noget blåt mærke. Men hvis nogen bliver ved med at gøre det det samme sted igen og igen og igen, så får det en sneboldeffekt. Det gør ondt. På et tidspunkt har man bare ikke lyst til at sige noget.«

Vi såres ikke alene og vi heler ikke alene

Mennesker kan ikke tåle meningsløshed

(Jung)